Raadsvoorstel Besluitvormend

Proces bindend adviesrecht raad

aan:	de raad van de gemeente Teylingen
zaaknummer:	Z-24-379004
Datum collegevergadering:	9 juli 2024
datum raadsvergadering:	26 september 2024
agendapunt:	
portefeuillehouder:	Mevr. M.E.I. Volten
behandelend ambtenaar:	Martijn van Geilswijk
emailadres:	M.vanGeilswijk@HLTSamen.nl
telefoon:	14 0252

Wij stellen voor:

1. De procesbeschrijving bindend adviesrecht raad Teylingen vast te stellen.

Inleiding
Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De regels over de fysieke leefomgeving staan nu in het omgevingsplan. Met een vergunning van het college voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) kan van deze regels worden afgeweken. In een aantal gevallen heeft de raad bindend adviesrecht. Dat betekent dat alleen een vergunning voor een BOPA kan worden verleend als de raad akkoord is met de aanvraag. Met het procesvoorstel bindend adviesrecht raad Teylingen wordt invulling gegeven aan het proces. Het procesvoorstel gaat er vanuit dat de raad in een vroeg stadium wordt betrokken bij het initiatief. Daarnaast zal per geval maatwerk worden toegepast over de manier waarop de raad het beste kan worden betrokken bij het initiatief. De procesbeschrijving geeft richting aan dit maatwerk.

De procesbeschrijving is na uitgebreid overleg met de klankbordgroep Omgevingswet gemeenteraad Teylingen (hierna: de Klankbordgroep), de driehoek (burgemeester, gemeentesecretaris en griffier), de portefeuillehouder en medewerkers van de teams Vergunningen en Planvorming opgesteld. Deze procesbeschrijving gaat over de procedure om te komen tot een raadsbesluit over bindend advies. Op 15 mei 2024 is het procesvoorstel besproken in het presidium. Omdat de raad over haar eigen proces gaat is besproken om de procesbeschrijving voor te leggen aan de raad.

Het proces gaat er vanuit dat per initiatief een procesvoorstel wordt gemaakt om de raad in staat te stellen om de raad aan de voorkant te betrekken bij initiatieven die vallen onder het bindend adviesrecht van de raad. Dat is van belang omdat aanvragen zoveel mogelijk moeten worden beoordeeld (op basis van bijvoorbeeld een concept-aanvraag) voordat de definitieve aanvraag wordt ingediend. Dit procesvoorstel wordt afgestemd met

de portefeuillehouder en de klankbordgroep. De raad wordt op de hoogte gesteld van van het procesvoorstel via een raadsmemo.

Bestaand kader en context
Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Onder de Omgevingswet heeft de raad verschillende instrumenten tot haar beschikking om invulling te geven aan het gemeentelijk beleid voor de fysieke leefomgeving. Zo stelt de raad de Omgevingsvisie vast met daarin het beleid op hoofdlijnen. Daarnaast stelt de raad ook het omgevingsplan vast, met daarin de regels voor de fysieke leefomgeving binnen de gemeentegrens. Tot slot heeft de raad op grond van artikel 16.15 a en 16.15b Omgevingswet in een aantal concrete gevallen het recht om advies te geven over aanvragen voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA), dat zijn activiteiten die niet binnen het omgevingsplan passen. Deze concrete gevallen zijn genoemd in het raadsbesluit van 23 september 2021 'Lijst van activiteiten waarvoor het adviesrecht van de raad geldt'.

Beoogd effect
In de procesbeschrijving is een proces beschreven op basis waarvan concrete werkafspraken gemaakt kunnen worden over de manier waarop de raad in positie wordt gebracht om bindend advies te geven. Dit procesvoorstel leggen we ter besluitvorming voor aan de raad.

Argumenten
1.1 *Het is belangrijk om een duidelijk kader te hebben voor het proces dat moet leiden tot een bindend advies van de raad*
Voor het proces constateren we twee uitdagingen, namelijk:
- de tijdsklem die wordt veroorzaakt door de korte beslistermijn enerzijds en de relatief lange aanlevertermijnen die die gelden voor stukken die in de raad worden besproken anderzijds.
- de brede scope van de Omgevingswet, het verwachte aantal aanvragen en het relatief grote aantal door de raad aangewezen gevallen/ categorieën, waarin de raad adviesrecht heeft.
Om ervoor te zorgen dat besluiten binnen de beslistermijn genomen kunnen worden en recht wordt gedaan aan de rol en verantwoordelijkheden van de raad is het van belang om duidelijkheid te creëren voor het proces. Zowel voor de raad, als voor het college en de ambtelijke ondersteuning.

1.2 *De Klankbordgroep kan een belangrijke rol vervullen bij het in stelling brengen van de raad*
Het bindend adviesrecht is een instrument van de raad. De initiatieven waarvoor een BOPA wordt aangevraagd zijn zo verschillend dat dit binnen bepaalde kaders maatwerk vereist. Daarnaast is het werken onder de Omgevingswet nog niet, waardoor we met elkaar zullen moeten leren welke aanpak het beste werkt. Daarom zal per initiatief ambtelijk een procesvoorstel worden opgesteld over de manier waarop de raad in het proces wordt betrokken. Door deze procesvoorstellen te bespreken met de Klankbordgroep kan beter rekening worden gehouden met de wensen van de raad over dit proces.

1.3 *Het is belangrijk om de gemeenteraad zo vroeg mogelijk op de hoogte te stellen van lopende initiatieven*
Door de korte beslistermijn is het van belang dat de beoordeling van de aanvraag grotendeels al heeft plaatsgevonden voordat de definitieve aanvraag is ingediend. In deze fase moet ook de raad in het proces worden betrokken. Daarom is het belangrijk dat de raad al vroeg op de hoogte is van lopende initiatieven. Op het moment dat een initiatiefnemer aan de slag gaat met participatie komt het initiatief in de

openbaarheid. Vanaf dat moment is het mogelijk om de raad op de hoogte te stellen van lopende initiatieven.

1.4 *Omdat het bindend adviesrecht een nieuw instrument is wordt een beeldvormende sessie georganiseerd*
De Omgevingswet en de BOPA's die op grond van deze wet worden verleend zijn nieuw. Om de raad in staat te stellen om op een goede manier invulling te geven aan haar controlerende taak is het van belang dat raadsleden comfort hebben bij het instrument bindend adviesrecht. Om het instrument BOPA en het proces dat moet leiden tot een bindend advies helder te krijgen wordt een technische sessie georganiseerd. Deze sessie zal worden georganiseerd naar aanleiding van het eerste initiatief waar de raad een bindend advies moet geven.

Kanttekeningen
N.v.t.

Financiële consequenties
N.v.t.

Aanpak, uitvoering en participatie
Bij de totstandkoming van het procesvoorstel is overleg gevoerd met: de Klankbordgroep, de portefeuillehouder, de driehoek (burgemeester, griffie en gemeentesecretaris) en de ambtelijke ondersteuning.

Duurzaamheid
N.v.t.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)
Deze procesbeschrijving geldt alleen voor Teylingen. Met Hillegom en Lisse wordt gesproken over vergelijkbare voorstellen.

Urgentie
Het is in verband met initiatieven die worden aangevraagd wenselijk als over dit procesvoorstel een besluit kan worden tijdens de eerste raadsvergadering na de zomer. Op die manier ontstaat er duidelijkheid over het proces voordat de raad voor de eerste keer een bindend advies moet geven.

Evaluatie
De procedure is voor een belangrijk deel nieuw. We realiseren dat de praktijk zal moeten uitwijzen hoe de procedure om te komen tot een bindend advies het beste werkt. Daarom stellen we voor om aan de slag te gaan met het procesvoorstel en deze werkwijze na een half jaar te evalueren en zo nodig bij te sturen. Evaluatie zal plaatsvinden in overleg met de Klankbordgroep en worden gedeeld met de raad.

Bijlagen en achtergrondinformatie
1. De procesbeschrijving bindend adviesrecht raad Teylingen

Namens het college van Teylingen,

Dhr. Jeroen F.A. Tomassen	Mevr. Carla G.J. Breuer
Secretaris	Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het voorstel van het college van met als onderwerp **Proces bindend adviesrecht raad**

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op artikel 16.15a en 16.15b Omgevingswet,

Besluit:

1. De procesbeschrijving bindend adviesrecht raad Teylingen vast te stellen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 14 november 2024,

Digitaal ondertekend door Marjoleine van Egeraat
op 20-11-2024

Mevr. Marjoleine van Egeraat
Griffier

Digitaal ondertekend door Carla G.J. Breuer
op 20-11-2024

Mevr. Carla G.J. Breuer
Voorzitter